اورتمن حرفلری مسئله‌سی

[باش مقاله‌دن مابعد]

بزم لسانجیلرمزدن محذورلردن بری‌ده یازیلیان حرفلرك اوقونماسیدر ، منبی یازارز و م دن صوکرا کی « u » بی قرینه ایله بولورز . مصطفا یازارز ، م دن صوکرا «ou» طدن صوکرا «a» بی کشف ایده‌رز . برده مکمل دیدیکمز فرانسزجه‌یه باقالم . ایلك بهار معناسنه اولان «printemps» کلمسنك وقتیله بزه ناصل اوقوناجغی بلا تعمه‌لردی «پرین تمپس» اوتوردی صوکرا فعللرك اوچنجی جمع غائب صیغه‌لرنده‌کی «ent» لرك تعمه‌لرمزشیلردر! فقط خوجه‌لریز بزه بو حروف زائده یازیلیر فقط اوقونماز دیمشلردر . آغستوس «août» آاوت یازیلیر فقط «تو» اوقونور . یدی مناسبته اولان «sept» سپت یازیلیر «ست» اوقونور ، بویله دها نهلر ، نهلر وار .

دوشنه‌جك اولورسه‌ق راسین ، بووالو ، مولیه‌ر ، لافونتن ، حتی لامارتینك دورنده‌کی فرانسز لساننده نه لزوم‌سز حروف زائده ورمش وبونلر یاواش یاواش سیلنمش . فقط بوگون نه انگلیزلر ، نه‌ده فرانسزلر ، بعض فضله حرفلری لساندن قوپارابلمه‌جقلرامیورلر .

انگلیزجه‌نك اوقونیشنده ، یازیلیشنده وتافعلنده‌کی کوچلکلردن بحث ایدن بر اجنبی‌یه قارشی بر انگلیز متفکری شوجوابی ویرمشدر :

— دها ابی‌یا ، چوجوقله کوچوق یاشده مشکلاتله اوغراشیایه و فضله جهد وغیرت صرف ایتمکه آلیشیرلر دیمش . بلکه زاوللرنده چالیشقانلقلرینی لسانلرینه مدیونلرلر . بو سوز بکا باشقا برمثال خاطرلاتدی . کرة ارضك بعض طرفلری فوق العاده منبت و محصولداردر . طوپراغی براز آشه‌لك کافیدر . بعض برلری‌ده «آلمانیاده اولدیغی کبی » یالکز بلله‌لك دکل ایچنه صانی کوبره قارپشیرسه‌دقه محصول آلنه‌ماز . ایشته بوتانکور طوپراقلرله اوغراشان متلرچالیشقان بره بش ویرن برلرده یاشایان انسانلر تنبللردر .

لسانمزك دها مضبوط برحاله کلمی ، املامزك ضبط وربط آلتنه آلنمی ، القبامزك قولایلاشدیرلمی « مه‌تودیرکت » ك ایلك مکتبلرده تطبیق ، مرتبلرمزك آوروپه‌دکی مرتبلرکبی « داقتیلو ما کنه سنده ایشلرکبی » چالیشه‌بیلمه‌لری ایچون حروفاتك دها قولایلاشیلی بر شکل ظرفنده تثبیتی ، نهایت مساعی و زماندن تصرف ایچون حرفلرك تشکل و تکملی لزمدر . بو مسئله ایله اشتغال ایده‌جك بر اقادمینك میدانه کلمی الك بویوك تعمیلرمزدندر .

یالکز لسانمزك یوقاریده تعداد ایتدیکمز قصورلرینه مقابل کندینه مخصوص بر کوزللکی ، بر طراقتی ، بر خصوصیتی حتی فائده‌لری ده اولدیغی نظر دقته آلمق لازمدر .

بونلرك هپسنك فوقنده‌ده دوشونمکه مجبور اولدیغمز بر اتصاد مسئله‌سی واردر . محترم رضوان نائمك بکله بر کون لاتین حرفلری حققنده مداوله‌ٔ اوکار ایدیوردق . بکا :

— حرزم هپسی کوزل ، هپسی موافق . دکرمی قورديق ، فقط سویلرکن کلمه‌لرك کلمه‌لری دیدی ، بو مطالعه‌سی بك حقلی ایدی . یالکز مکتبلرك

بوغوشمقدن صرفنظر

نیقاراغو آلیلرك بربرلریله حربدن واز کچمك ایچون تشبثاتده بولوندقلری بیلدیریلیور

نیقاراغو آلیلر آرالرنده اویوشامقدمی ؟

واشینغتون ، ١٦ [آ . آ] — نیقاراغوآ سفارتی ، رئیس « دیاز » ك لیبرالاره ١٩٢٨ سنه‌سنده آمریقانك قونترولی آلتنده رئیس انتخابنی اجراسنی درپیش ایدن بکی بر صباح تکفنده بولوندیغنی بیان ایدیور . اوزمانه‌قدر جنرال « دیاز » ریاست متامنده قالاجق ولیبرالاره بعض اداری مأموریتلر ویره‌جکدر .

واشینغتون ، ١٥ [آ . آ] — « رویتر » آمریقا دونانمسی آمیرالی کچن آی آمریقانسه‌سنك حمایه‌سی ایچون هوندوراسده کائن لاسه‌بایه کوندردیکی قروازوری اوراده فضله مدت قالمسنه لزوم کورمدیکندن کیری چکدیکنی بحریه نظارتنه بیلدیرمیور .

مکسیقاده داخلی محاربه بر دوام

مکسیقو ، [آ . آ] — « رویتر » مکسیقا حکومات متحده‌سندن جالیسکو ایالتنده الوش بهیله عاصیلر مکسیقا حکومتی قطعاتی آراسنده وقوعبولان مصادمه‌ده عصاتدن طقوزی مقتول اولمشدر . حکومت قطعاتی قوماندانی مقتدرالردن برینك قوللیك راهبی قیافتنده اولدیغنی سویلیور .

فرانسه‌نك سیاستی ؟

پاریس ، ١٥ [آ . آ] — موسیو « بریان » کلمجك چهارشنبه کونی مجلس میبوتان خارجیه انجمنده وضعیت خارجیه حققنده ایضاحات ویره‌جکدر .

تأثرمی ، دیپلمکمی ؟

پاریس ، ١٦ [آ . آ] — « دیلی میل » غزته‌سی « لوندره » ده زوجه‌سنك وفاتدن دولایی تسلی قبول ایتمه‌جك صورتده ، آیوس اولان بریدرك اوچ چوجغی اولدوقدن صوکره انتحار ایتمیکنی یازیور .

ضابط قادروسنی نقوبه ایتمشدر

پولیس مدیریتی قادروسنك احتیاجاته توفیقی ایچون اوچه آچیقه چقاریلان مأمورلردن ٢٥٠ افندینك تکرار پولیسلکه آلینمای تقرر ایتدیکنی غازه‌شدی . آلتان معلوماته کوره ، پولیس مدیریتنده بر قومیسیون تشکل ایتمش و آچیقه چقارپلان افندیلرك سیجللرینی تدقیقه باشلامشدر . اجرا ایدیلن تدقیقات نتیجه‌سنده استخدامه‌لویرشلی اولان یکیدن قید ایدیلمه‌جکدر .

علی صائب بك برضیافت ویردی

العزیز ١٥ [آ . آ] — شرق استقلال محکمه‌سی رئیسی علی صائب بك طرفندن دون کیجه فرقه ضابطانی شرفنه رضیافت ویرلمشدر . آلتمش متجاوز امرا و ضابطاك حاضر بولوندقلری اجتماع صالونه قدر صمیمیت ایچنده دوام ایتمشدر .

ینه « عایشه » مغلوب دوشمش و بتون قدرتنه رغماً هیچ‌یه ، مزار عدمه کوچمشدی .

بر قاچ دقیقه قدر ، فکرمده بتون کچیردیکمز فوق‌العاده حیاتك صفحاتنی زسم کچیدایتدیردکدن صوکره یتدیم یردن قالدم . اطرافده‌کی انشراح ویرنجی هوانك تنفسی سایه‌سنده یواش یواش قوتم عودت ایتدی . او وقت مقابلمه اوته کیلر کلدی و اونلری آیبانمق ایچون سنده‌لریله‌رك یوروبه‌یلدم . اولا ، عایشه‌نك انسانلردن شمشه‌دار کوزللکنی صاللامق ایچون صارینده‌می اینجه‌بلزلی یردن آلدم ، حسنك برتمثال مشخص اولان او مستنا وجودك اوکدمه یتان اوکرنج بقیه‌سی کورمه‌سك ایچون باشمی چویره‌رك اسکان اوتدم .

بوراون آربولرکن « عایشه‌نك بولری کورمه‌سی ایچون استعجال ایدیبوردم .

بونی متعاقب قومارده سوروتن رایحه‌دار صاچ کورمه‌سنك اوستندن آتلایه‌رق برده یوزی قوپون یانان « زوب » ك اوزرینه اکیلدم وچویردم .

« زوب » ك قولی آرقه‌یه دوغرو کندیلکندن دوشدی . بوحالی بنی اورکوتمکله برابر وجودده رعشه‌لر ویردی . « زوب » ی دقته ، معاینه ایتدم . برباقیش کافی ایدی . اختیار اوشاغیمز ثولمشدی . باشنه کلن وکوردیکی شیلردن کریلن اعصابی صوك درجه شاهدی اولدیغی دهشت آور منظره‌نك قارشوسنده فضله مقاومت ایده‌مه‌مشدی ، بچاره اختیار قورقونچ تولید ایتدیکی بحران عصبیدن ثولمشدی . برنظره بونی آکلامغه قابل ایدی .

بزم ایچون بوده یکی بر ضربه اولدی . فقط کچیرمش اولدیغمز صوك وقعه‌نك شاشقینلغنی ایچنده « زوب » ك وفاتی پدایتده حسیاتمز اوزرنده بیوك بر ضربه کبی کلدی . بو بچاره اختیار دوستمزك ثولمی عادتا بزه غایت طبیعی کبی کلیوردی .

تقریباً اون دقیقه صکره برتمره و ایکنجی ایله کتدینه کلن له‌ثوبه « زوب » ك خبروفاتی سویلدیکم وقت ساده‌جه « وای ! » دیدی . « له‌ثو » و « زوب » بربرلریله چوق مربوط ایدیلر : الآن بوکون له‌ثو ، « زوب » ك وفاتندن الك شدتلی برتأثیر وتأسفله بحث ایدر . او وقتکی قدرسز لغی اعصابنك فضله برشیئه عدم تحملندن ایلری کلیوردی ، بر ربلك تلی نه‌قدر صیقیلمشدیرلسه هود بر صدادن فضله [illegible]

ضابطه خبرلری

قارینك الماسلرینی چالدی

مادام « ماریام » اسمنده بر قادین طرفندن مدعی عمومیلکه شایان دقت بر استدعا ویرلمشدر . بونده خلاصة دینیلیورکه :

« — کچن چارشنبا کونی برایش ایچون امنیت صندیقنه کیتدم . قوچام نهادی اوده براقشدم . اوده بنم غیبوبتمدن استفاده ایتمش ، ایتمش ، اوده بولونان چوچوقلره « شهادتنامه‌سی آلاجغم ترده‌در ؟ » دیمش وغاردروبك اچنده صاقلی دوران الماسلرمدن ٣٠٠ لیرا قیمتنده بریلیانتلیف ، ٩٠ لیرا قیمتنده بریوزوك ، برآلتون بیسلهزیك ، ایکی بشی برلك ایله ٥٥ و ١٦ و ١٢ لیرالق اوچ عدد دین سندلرینی آلارق فاچشدر . قوچم صبری اسمنده‌کی برآدامك تشویقنه قابیلمشدر بلکده اونك اوندە صاقلیدر . صبری‌نی بولوب قوچلی کندیسندن صورو کزدونم الماسلری آلیکزی »

پولیس مأمورلری مادام « ماریام » ك ویرمش اولدیغی آدرسله موسی‌الیه صبری افندی‌نی مدیریته جلب ایده‌رك استجواب ایتمشلردر . مادام « ماریام » صبری افندی ایله مواجهه ایدیلش در . صبری افندی کندیسنه اولونان شیلری رد ایتمکده‌در . باقلم مادام « ماریام » ك قوچاسی [illegible] نره‌دن میدانه چیقاجق !

آفرین اوسته‌یه !

سیرسفاش فابریقه‌سی ده‌یرجی اوسته‌لرندن ٤٠ یاشلرنده حسیب افندی ، اولکی کون فابریقه‌ده چالیشیرکن چیرافلردن اورفه‌لی مصطفی‌نك ده‌یری فنا طاولاماسنه‌قیزمش ، الله‌دن قیرغین برچیروقله مصطفی‌نك اوزه‌رق مجروحیته سدیت ویرمشدر مصطفی ، برای تداوی بحریه خسته‌خانه‌سنه یاتیرلمشدر .

مجلس ولایته

علی سیدی بك ، مجلس ولایتك یکی انحصاری حیات مکتبلری حققنده کی قرار

مجلس عمومی ولایت دون استانبول والیسنك ریاستنده اجتماع ایتمش ، مختلف مسائل مذاکره اولونمشدر . ازجمله ، چکلرده استانبول میبوثلغنی انتخاب ایدیلن ضیاءالدین یکك یرینه مجلس ولایت اعضالغنه اکثریتله علی سیدی بك انتخاب اولنمشدر . بوندن باشقه ، حیات مکتبلری مسئله‌سی موضوع بحث اولمش ومعارف امینلکنك مذکور مکتبلر مداخله‌سی دوغرو اولمادیغی ایلری سورولدیکی ، برخصوصده الیوم شهرستانده بولنان معارف وکیلی مجانی بك ، تعلیم وتربیه هیئتی رئیسی امین بکارله تماس اولونمامی و معارف امینلکی یو مکتبلره مداخله‌ده اصرار ایدرسه ، حیات مکتبلرینه عائد تخصصاتك ادارهٔ خصوصیهٔ ولایت بودجه‌سندن قطعی تقرر المه‌مشدر .

چوق شکر یالکز بلیامشدی ، نهایت سویلدیکم کبی کندینه کلدی واوطوردی . ایشته او وقت باشته مؤثر بر شیك فرانه واردم . بو منظور محله کلدیکمز وقتله‌ثونك الك لطیف آلتون ونکنده سویکلی لوله‌لردن متشکل اولان صاچلری شیمدی قیر برزنك یاغلاشمشدی . بو صاچلر خارجی هرایله چیقدیغمز زمان قار کبی بیاض اولدیلر . بوندن ماعدا له‌ثو ٢٠ سنه‌قدر اختیارلاشمش کبی کوزو کیوردی . ذهنی برآز آچیه‌رق وقایعی خاطرلایه‌جق سوتلك برسله :

— شیمدی نه‌یاپجغز ، دوستم دیدی :

— بورادن چیقه‌جغمز ، تابعکمدن باشته یاپهجق شئلرمز چوق ، جوانی وردم . [تکرار اوکره چیقان آتش متوتنی کوسترمه‌رك] اکر بوراده کیرمك استیورسه‌نك اوده‌باشقه‌مسئله‌دیدم :

اوفق ، آجی برقهقهه ایله :

— اکر ثرله‌جکمدن آمین اولسه‌م درحال آتیلیردم دیدی . بتون بونلره سبابت ویرن بنم ملعون تردد اولدی . اکر شیمه اچمه‌مش اولسه ایدم « عایشه » بکاپول کوسترمیه‌جکدی . فقط هیچ بر شیدن آمین دکلدم . آتش بنده عکس تأثیر یاپاجغز ، بالکده حیاتمی تهدید ایدر . حالبوکه اختیار دوستم ، اونك بنم ایچون یاپدیغی کبی بنمده ، اونی ٢٠٠٠ سنه بکلیه‌جك صبرم یوق . اجام کاجه ثولمکی ترجیح ایدرم واویله ظن ایدیورمکه بوده چوق سرزمه‌جك . « می » یه بنم بیلدیکم اصول ایله قاووشمق ایستدم . اکر ایستیورسه‌نك سن کیر .

باشمی صالاقله اکتفایتدم ، هیجانم اویویمش کبی صوکرا کلن ساکنلشمدی ، و حیاتك تحدیدی خصوصنده حس ایتدیکم نفرت هرقتکندن دها زیاده تشدد ایتمشدی .

ذاتاً بونلرك هیچ‌بری‌ده اولامه ، آتشك بزم اوستمزده فعل تأثیرپاجغنی بیلمیوردی . « می » نك آلدیغی نتیجه جسارتنی دکاری و بوحالی تولید ایدن اصل اسبابی‌ده بیلمیوردی .

— ای اولمیدیدم . یاش ایسه‌لرك ستر ایتدیکی اوفق چیقتی ایله « زوب » ك قاص قانی کسیلمش اولان جسدینی کوسترمه‌رك — بونلرك انکسیمنك عاجزی کورمك ایچون بوراده قالامازمز . اکر کیدمه‌جکمه‌ك برآن اول بورادن چیقمالیز . فقط لاینفرده بوشلمش اولمه‌جق

دولتلر عسکری مصرفلرینی آرتدیریورلر

برنجی صحیفه‌دن مابعد

دول متحدهٔ آمریقانك یاناما قنالی اطرافنده‌کی سرباست یالکز کندینه مخصوص حاکمیتی ژاپونیایه قارشی توجیه ایدیلن عسکری استحضاراتك انکشافنه اشارت ایتمکده‌در .

هنوز آتفاق دیمك اولمایان روس ـ تورك آکلاشمای شرق عالمنده آوروپا وانکلیز علیهدارلغنك قوتلی تظاهری‌در .

نهایت لیتوانیا سرکدشتی ، ماهیتی اعتباریله کوچوك اولسه‌ده بالخاصه منطقه‌لرنده‌کی نظام وانتظامك استثنائی عدم استقرارینی اثبات ایدر .

سویله‌مش اولدیغمز وجهله حاضر قطرینه دوام ایتمك مجبوریتنده اولدیغنی ظن ایدن فرانسه سنهٔ جاریه‌نك ایلك نصفنده عبدالکریمك تسلیمی وریف عصیانك خاتمیله فاسده غیرقابل انکار برموفقیت الده ایتمشدر .

فرانسه ایچون بعض شرف بخش حرکات عسکریه‌یه رغماً سوریه وضعیتی دها مبهم قالدی .

١٩٢٦ سنه‌سی ایتالیانلر طرفندن اجرا ایدیلش اولان مهم بر مستملکوی حرکات عسکریه‌یه شاهد اولدی : قان آقماسنی موجب اولمایان « جربوب » سفری ، چینده حرب داخلی بوتون سنه مدتجه دوام ایتمشدر . شمدیلك سکونت واردر . چونکه شائع هلی قابیلرینه واصل اولان قانتون اوردوسی توقف ایتمشدر .

مع‌مافیه اسکی آوروپا ایله آی‌دکز آسیانسك اتی دها زیاده بولنوطسزدر . مسلح بر مجادله‌یه سوق ایدیله‌بیلمسی محتمل اولان غرقه متعلق انکلیز ـ تورك مسئله‌سی کرکیناکی ه حزیران تاریخلی « آنقره » اتفاقیله حل اولنمشدر .

یوغوسلاویا بولغار و یوغوسلاو ـ مجارکینلری متقابل دوستانه بر مصالحه‌یه ترك ایتمشدر . و بو دوستلق بولغار و مجارلرك غیر مسلح اولدقلری نسبتده دها زیاده دوام ایده‌بیلیر .

بالانلرك دیکر حساس بر نقطه‌سی اولان آرناوودلق ، ایتالیا ایله عقد ایدیلن « تیران » معاهده‌سیله سکونته عودت ایتمشدر .

حادثاتك بو تاریخچه‌سی یاپیلدقدن صوکره ، مختلف مملکتلرده‌کی تسلیحات عسکریه‌ی تصویر ایتك حال علاقه بعثی اولوردی . بزم مملکتمز قوای مسلحه‌سی‌ده انکشاف تام حائنده اولان براصلاحات قبول ایتمشدر . یدمك اوزره بولونان سنه‌ده ایتالیان ملتك کچیردیکی آلتره متناسب اولهرق حقیقی ایتالیان عسکری مکتبنك احداثی ایچون لازم کلن بوتون احتیاجات درپیش ایدیلش اولدیغنه شاهد اولمشدر . »

بواغی صول قوله صایمه‌سه !

ایویده صوقوللی مدرسه‌سنده اوطوران توتون عمله‌سندن داوود ، اولکی کون کیجه ، هنوز مجهول بر سبیدن طولایی حامل اولدیغی بچاغی صول قولنك آلتنه صاپلامشدر . مرقوم ، برای تداوی ایوب دیمپانسریه‌سنه نقل ایدلمشدر .

چوچوغی ثولدیره‌ده اهمالدار

کچن جمعه کونی آیاغنه قاپنار اخلاور صوبی دوکولمه‌رك خاشلانان بالاطه‌ده حضرچاوش محله‌سنك درت یول آغزی جاده‌سنده ٧٦ نومرولی خانه‌ده ساکن قوندره تعمیرجیسی نسیم آلومنك قیزی ایکی یاشلرنده‌کی دونمه آلدیغی یارانك تأثیریله دون وفات ایتمشدر .

قورتولیره‌ده بتون عمرنجه هیچ برقادینه باقیه‌جغم ، زمه کیدرسه‌مك کیدملم او بنم ورودیمه ناصل انتظار ایتدی ایسه بنده اونی عینی صداقله بکلیه‌جکم ، دیدی .

کندی کندینه :

— أوت ، دیدم اکر طانیدیغم کبی کوزمل کلیرسه ، فقط بورادەکی ، حالیله عودت ایده‌جکی فرض ایدرسه‌مك !

بونك اوزرینه اومنفور بردن آیرلدق . حیات منبعنك یاننده اولمقله برابر موتك صقوق قوللرینه آتیلان بو چوق سودیکمز ایکی نعشی بیرافه‌رق کیتدك . یانداقلری او « حیات اوندە » بو ایکی ثولو نه‌کیمسه‌سز قالیورلردی . شواوفق کومه ، ٢٠٠٠ سنه‌دنبری کاشانك الك عالم ، الك فسوناکار واك مغرور مخلوق اولهرق یاشامشدی .

ـ بونك بر قادین اولدیغی بیله سویلمك جسارت ایده‌میوردم ـ اوصره‌سنه کوره دنیانك الك غدیر واك ظالمی‌ده اولمشدی ، فقط هیهات .... روح بترك ایچه‌لکی بویله‌درخاطلكی اوکاسویتلیلکندن هیچ برشی غیب ایتمیوره‌مشدی .

حتی اوکا برظلمنك دها بیوك بر فسون بخش ایتدیکندن بیله آمین دکلم . « عایشه » ده عادی اولان هیچ بر شی یوقدی .

یا زوالی « زوب » ؟ حس قبل الوقوعی‌ماوغری چیفمش و اجلی بولمشدی . « نورفوق » دەکی همشهریلرندن هیچ برایسی نه بویله بر مزاردە یاتمشدر و نه‌ده دائه بیلهجکدر . و اویله ظن ایدیورم‌که « می » نك بقایای عظامی ایله عینی مقبره اویوسی او قدر اهمیتسز برواقعه‌ده‌کلدر .

حیات آتشك قورتارلمزینه واپضاحی غیرقابل اولان اواطیف‌ضیایه صوك برنظر عطف ایدەرك قلبمزده تعریفی غیرممکن درین وصوکسز برآجی ایله بوبردن ایرلدق . اویله محزون برحالده چیقیوردی‌که حیاته قیمت ویرەن هرشیدن محروم قلدیغمز ایچون ابدی حیاته مظهر اولهبیلمك طالعی بیله قبول ایتیوردق ، کولمزیتی تمدید ایتمك ساده‌به اضطراباتمزی اوزاتمقدن باشقه برشیئه یارامیه‌جغی بك اعلا سلیوردق . چونکه ایکیمزده « عایشه » نك کوزلرینی بردفعه تماشا ایتمکه صبوکره بیلمکمز وخاطره‌مز باقی قالدیقه

(مابعدی وار)